

АРДАХАН УНИВЕРСИТЕТИ

ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРДІҢ ӨТІНІШ БЕРУ, ҚАБЫЛДАНУ МЕН ТІРКЕЛУ ШАРТТАРЫ

ӨТІНІШ БЕРЕТІН ҮМІТКЕР

Түркиядан және шетелден өтініш беретін үміткерлер Ардахан университетінің ресми интернет web парақшасындағы (www.ardahan.edu.tr) арқылы (ÜBYS – Menü – Uluslararası Öğrenci Sınavı Başvurusu) *Халықаралық Студент емтиханына* өтініш беру линкіне кіріп тіркеледі.

1. Үміткерлер орта мектепті бітіргені туралы аттестаттарының ұпайларына қарай өтініш береді.
2. Үміткерлер қалауы бойынша 2021-2022 оқу жылындағы Шетелдік студенттер үшін емтихан (YÖS) ұпайлары арқылы да өтініштерін бере алады. Оқуға түсу кезінде аттестат ұпайының 60 пайызы, (YÖS) ұпайының 40 пайызы есепке алынады.

АРДАХАН УНИВЕРСИТЕТИ

ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРДІҢ ӨТІНІШІНДЕ СӘЙКЕС КЕЛЕТІН ЕМТИХАНДАР

УНИВЕРСИТЕТ АТАУЛАРЫ	ЕМТИХАН АТАУЫ	СЕНАТ ОТЫРЫСЫНЫҢ КҮНІ
2809 НӨМЕРЛІ ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЗАҢЫНА СӘЙКЕС АШЫЛҒАН МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТТЕРДІҢ БАРЛЫҒЫ	МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТТЕРДІҢ ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРГЕ АРНАЛҒАН (YÖS) ЕМТИХАНЫ	18.12.2019
ТҮРКИЯДАҒЫ ҚОҒАМДЫҚ НЕГІЗДЕ АШЫЛҒАН УНИВЕРСИТЕТТЕРДІҢ БАРЛЫҒЫ	ҚОҒАМДЫҚ НЕГІЗДЕ АШЫЛҒАН УНИВЕРСИТЕТТЕРДІҢ ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРГЕ АРНАЛҒАН (YÖS) ЕМТИХАНЫ	16.07.2020

Шетелдік студенттердің өтінішінде сәйкес келетін халықаралық емтихандар

- **SAT 1** емтиханынан кем дегенде **1100** балл және кем дегенде математикадан 600 балл жинау.
- **GCE (A level)** емтиханында, кем дегенде бір бағдарламаға өтініш беру және 3 тақырыпта А дәрежесіне жету,
- **ACT** емтиханында; математика (Math), жаратылыстану (Science Reasoning) және барлығы (Composite) балл ретінде кем дегенде 24 балл,
- Халықаралық бакалория дипломы бар және дипломның баға орталамасы 30,
- **ABITUR** дәрежесі ең жоғары 3, Матура дәрежесі ең көп 3,
- Француз бакалориясы үшін диплом орталама бағасы кем дегенде 12,

Өтініштер көрсетілген күндер аралығында берілмеген жағдайда өтініштер қабылданбайды.

Университетіміздің үміткерлер үшін түрікше деңгейлерін анықтау емтиханы **TÖMER** (Түрікше үйрету орталығы) тарапынан 01.08.2022 – 09.09.2022 күндері аралығында Ардаханда өткізіледі.

Өтініш беретін үміткерлердің:

а) Лицейді (жоғары сыныпты) бітіруші немесе бітіргендердің,

- 1) Шетел азаматтарының,
- 2) Туылғанда түрік азаматы болып туылып, Түркияның Ішкі істер Министрлігінен түрік азаматтығынан шығуға рұқсат алғандардың бұның түрік азаматтығынан шығу құжатында көрсетілгендердің,
- 3) Кейіннен түрік азаматтығына өткен шетелдік\ екі елдің азаматтығы барлардың,
- 4) Орта мектепті **Солтүстік Кипр Түрік Республикасынан (СКТР)** басқа шетелде бітірген Түркия азаматының (СКТР нан басқа шетелде түрік мектептерін бітіргендерді қосқанда);
- 5) СКТР азаматы, СКТР тұратын және ортамектепті бітіріп, GCE AL (The General Certificate of Education – Advanced Level) емтиханын сәтті тапсырғандар және 2005-2010 жылдары арасында басқа мемлекеттерге барып лицей немесе коледжі бітіріп GCE AL емтихандарын тапсырғандардың,

өтініштері қабылданады.

б) Үміткерлерден;

- 1) Орта мектепті толықтай Түркияда немесе СКТР да бітірген Түркия Республикасының азаматының,

- 2) Солтүстік Кипр Түркия Республикасы (СКТР) азаматтарының (СКТР-да толықтай ортамектепті бітіріп, GCE AL (The General Certificate of Education – Advanced Level) емтиханын сәтті тапсырғандар және 2005-2010 жылдары арасында басқа мемлекеттерге барып лицей немесе коледжі бітіріп GCE AL емтихандарын тапсырғандардан басқа),
- 3) Алғашқы азаматтығы Түркия Республикасының азаматы болып, кейіннен екінші азаматтық алғандардың (СКТР нан басқа шетелде түрік мектептерін бітіргендерден басқа),
- 4) Азаматтығының бірі СКТР болған екі азаматтығы бар (СКТР-да толықтай ортамектепті бітіріп, GCE AL (The General Certificate of Education – Advanced Level) емтиханын сәтті тапсырғандар және 2005-2010 жылдары арасында басқа мемлекеттерге барып лицей немесе коледжі бітіріп GCE AL емтихандарын тапсырғандардан басқа),
- 5) Түркиядағы шетелдік елшіліктер жанындағы мектептер мен Түркиядағы шетелдік лицейлерді бітірген Түркия Республикасы азаматтарының немесе туғаннан кейін шетел азаматтығын алған екі елдің азаматтарының, **өтініштері қабылданбайды.**

Үміткерлер аттестаттарындағы ұпайларына қарай конкурсқа қатысады. Үміткерлер қала Шетелдік студенттер үшін емтихан (YÖS) ұпайлары арқылы да өтініштерін бере алады. Оқуға түсу кезінде аттестат ұпайының 60 пайызы, (YÖS) ұпайының 40 пайызы есепке алынады.

Түрікше деңгейлерін анықтау емтиханы мен Түркиядағы ЖОО-нан алынған Түрікше меңгергені туралы сертификаттары жоқ үміткерлер университетімізде TÖMER (Түрікше үйрету орталығы) тарапынан жүргізілетін міндетті 1 жылдық дайындық курсынан өтеді. Түрікше білмейтін үміткерлер Түрікше үйрету орталығына 30.12.2020 күніне дейін тіркеле алады. C1-C2 сертификаттарын алған жағдайда келесі оқу жылынан бастап, университетке толық тіркеледі.

Үміткердің Түркиядағы кез келген ЖОО-нан Түрікшені меңгергені туралы сертификаты болған жағдайда Ардахан университеті ұйымдастырған Түрікше емтиханға қатысуға міндетті емес.

Түрікше тест емтиханының балы бөлімдерге орналастыруда назарға алынбайды.

Түрікше білу дәрежелері;

- a) C1 және C2 деңгейі; түрікшені жақсы меңгерген. Түскен мамандығына құжатын тапсыруға болады.
- b) B1 және B2 деңгейі; түрікшені жеткілікті білмейді, бірақ ары қарай жетілдіре алады. Түрікше курсына бару шартымен түскен мамандығына сәйкес оқуға қабылданады. Студент үшінші семестрдің басталуына дейін C1 және C2 дәрежесіне жеткенін құжаттандыруы керек. Осы көрсетілген мерзімге дейін B1 және B2 дәрежесінде түрікше билетіндер C1 және C2 дәрежесіне жеткенін құжаттандырмаса оқуын жалғастыра алмайды.
- c) A1 және A2 деңгейі; түрікшесі жеткіліксіз. Түрікше курсқа баруы керек. Олар да үшінші семестрге дейін C1 және C2 дәрежесіне дейін түрікшелерін жетілдірулері керек. Түрікше білу дәрежесін C1-C2 дәрежесіне жеткізгендер оқуға қабылданады. B1 және B2 дәрежесіндегілер түрікше білу дәрежесін C1 және C2 дәрежесіне көтерулері керек.

Түрікше білу деңгейі және балдық көрсеткіштер төмендегілей:

Түрікшені білу деңгейі	Балдық көрсеткіштер	Түсініктемелер
C2	90-100	Түрікшесі жеткілікті
C1	80-89	Түрікшесі жеткілікті
B2	65-79	Түрікшесін қысқа уақытта жақсарта алады
B1	50-64	Түрікшесін қысқа уақытта жақсарту мүмкіндігі бар
A2	25-49	Түрікшесі жеткіліксіз
A1	0-24	Түрікшесі жеткіліксіз

ТҮРІКШЕ ДЕҢГЕЙІН АНЫҚТАУ ЕМТИХАННЫҢ МАЗМҰНЫ

Түрікше деңгейін анықтау емтиханы: 50 түрікше сұрағы (берілетін уақыт 1 сағат)

Түркияның Жоғары Оқу Орындарында білім алатын шетелдік студенттердің

Түркияға кіру және Түркияда тұруға рұқсат алу үшін қажетті шаралар;

- Түркияға келмей тұрып жасалатын жұмыстар (Паспорт шығару)
- Түркияға келгеннен кейін жасалатын шаралар (Мекен-жай (**ikamet**) рұқсаты)
- Тұруға рұқсат құжатын (**ikamet tezkeresi**) алғаннан кейінгі шаралар (Хабардар ету)

Түркияға келмей тұрып жасалатын жұмыстар (Паспорт шығару)

Университетімізге өтініш білдірген шетелдік студенттің адресіне қабылдау емтиханына шақырту жіберіледі. Студенттер осы шақырту хаттың негізінде өздеріне шетелге шығуға паспорт шығартады.

Түркияда білім алу барысында күн көрісін қамтамасыз ететіндей материалдық жағдайын көрсететін (банк есеп шоты, стипендия құжаты т.б.) анықтама.

Қажетті жағдайда қосымша құжат сұратылуы мүмкін.

Түркияға келген күннен бастап жасалатын шаралар (Мекен-жай рұқсатын шығару)

Түркияға кірген күннен бастап 30 күн ішінде төмендегі құжаттарды алып, білім алатын жердің Облыстық **Көші-Қон Басқармасының (İl Göç İdaresi Müdürlüğü)** шетелдіктерді тіркейтін бөлімшесіне өтініш жасап, шетелдіктерге арналған тұру рұқсаты құжатын (**ikamet**) алу міндетті.

- а. Жоғары оқу орнынан алынған (тіркелгені, қабылданғаны т.б.) анықтама,
- б. Мерзімі өтпеген жарамды паспорт,
- в. Түркияда білім алу барысында күн көрісін қамтамасыз ететіндей материалдық жағдайын көрсететін (банк есеп шоты, стипендия құжаты т.б.) анықтама,
- г. Тұруға рұқсат беретін құжаттың төлемақысы,
- е. Қажетті жағдайда қосымша құжат сұратылуы мүмкін.

Тұруға рұқсат құжатын алғаннан кейінгі шаралар (Хабардар ету)

а. Білім алу мақсатында тіркеуге тұруға рұқсат алған шетелдік студенттер 1 күн ішінде Облыстық Көші-Қон Басқармасынан **Түркия Республикасы Жеке құжат нөмерін (TC Kimlik numarası)** алуы керек.

б. Тұру рұқсатын алған шетелдік студенттер құжатта көрсетілген тұру мерзімі бітпей немесе мерзімі біткеннен кейін 15 күн ішінде Облыстық Көші-Қон Басқармасына өтініш беріп, мерзімін созырулары керек.

в. Оқуды бітіргенде, оқудан шығып қалған т.б. жағдайларда **15 күн** ішінде, адрес ауысқанда **48 сағат** ішінде Облыстық Көші-Қон Басқармасын хабардар ету керек.

г. Тұруға рұқсат беретін құжатты бүлдіруге болмайды, жоғалған жағдайда бірден Облыстық Көші-Қон Басқармасын хабардар етіп, басқасын алу керек.

е. Студенттер Облыстық Көші-Қон Басқармасынан тұруға рұқсат құжаты мен ТР Жеке құжат нөмерін алғаннан кейін, өздерінің өтініш берген университетінен анықтама алып, Облыстық Әлеуметтік Сақтандыру Басқармасына барып (**SGK**) Жалпыға Ортақ Медициналық сақтандыру құжатын жасатуы керек.

ОҚУҒА ТОЛЫҚ ҚАБЫЛДАНУ КЕЗЕҢІ

- Университетімізге түскен шетелдік студенттерге университеттен уақытша студенттік анықтама беріліп, студент Облыстық Көші-Қон Басқармасына жіберіледі. Ол жерде студентке тұру рұқсат құжаты жасалады. Тұру рұқсаты жасалған шетелдік студентке 1 күнде Көші-Қон Басқармасынан ТР құжат нөмері де беріледі.
- Тұруға рұқсат құжаты мен ТР құжат нөмерін алған шетелдік студентке қайтадан студент екенін көрсететін анықтама беріліп, ол Облыстық Әлеуметтік Сақтандыру Басқармасына (SGK) Жалпыға Ортақ Медициналық Сақтандыру құжатын жасатуы үшін жіберіледі. Медициналық Сақтандыру 1 күнде жасалады.
- Тұруға рұқсат құжаты мен ТР құжат нөмерін алған және Жалпыға Ортақ Медициналық Сақтандыру құжатын жасатқаннан кейін ғана студенттің аты-жөні оқуға қабылданғандар жүйесіне енгізіледі.
- Толық қабылданғандар жүйесіне енгеннен кейін, шетелдік студенттің барлық құжаттары өзі оқитын студенттік канцеларияға жіберіледі.
- Шетелдік студент толық қабылданғаннан кейін, студент туралы толық мәлімет университет тарапынан Облыстық Көші-Қон Басқармасына мен Облыстық Әлеуметтік Сақтандыру Басқармасына қызмет хат арқылы жіберіледі.

ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТІҢ ТІРКЕЛУІ ҮШІН ҚАЖЕТТІ ҚҰЖАТТАР

Орта мектеп (лицей) аттестатының түпнұсқасы және өз еліндегі Түркия Республикасының Елшіліктері немесе Консулдықтарынан мақұлданған түрікше нұсқасы, Орта мектеп (лицей) аттестатының түпнұсқасының түрік лицейлері берген аттестатқа сәйкес келетіні туралы Түркия Республикасы Білім Министрлігінен немесе Түркия Республикасы Елшілігінен алынған сәйкестік құжаты (denklik belgesi),

Аттестат бағалары қойылған құжаттың түпнұсқасының өз елдеріндегі Түркия Республикасының Елшіліктері немесе Консулдықтар мақұлдаған түрікше нұсқасы,

Жеке куәлік немесе паспортының өзі туралы мәлімет беретін парақтарының өз елдеріндегі Түркия Республикасының Елшіліктері немесе Консулдықтарынан мақұлданған түрікше нұсқасы,

Үміткерлер 2021 және 2022 оқу жылындағы шетелдік студенттер емтиханы (YÖS) ұпайымен өтініштерін бере алады.

Оқудың үлес жарнасын төлегені туралы банк түбіртегі (тіркелу кезінде сұралады).

Халықаралық деңгейдегі шет тілін және түрік тілін білу дәрежесін дәлелдейтін құжаттардың Түркия Республикасының Елшіліктері немесе Консулдықтары мақұлдаған нұсқасы, (осындай құжатқа ие болған жағдайда)

10 дана құжаттық фото.

ТР Жеке құжат нөмері (Облыстық көші-қон басқармасынан 1 күнде алынады.)

Жалпыға Ортақ Медициналық Сақтандыру (Облыстық Әлеуметтік Сақтандыру Басқармасынан 1 күнде алынады.)

ЕСКЕРТУ:

Түркиядан және шетелден өтініш беретін үміткерлер Ардахан университетінің ресми интернет web парақшасындағы (www.ardahan.edu.tr) арқылы (**ÜBYS – Menü – Uluslararası Öğrenci Sınavı Başvurusu**) *Халықаралық Студент емтиханына* өтініш беру линкіне кіріп тіркеледі.

Өтініштер көрсетілген күндер аралығында берілмеген жағдайда өтініштер қабылданбайды.

Байланыс мәліметтері:

Ардахан университеті ректораты (Ardahan Üniversitesi Rektörlüğü)

Студенттерді тіркеу офисі (Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

Телефон нөмері: 0478 211 7575 (Орталық)

1286 (ішкі)